

Glagoli su riječi koje kazuju radnju, stanje ili zbivanje.

Osnovni, neodređeni glagolski oblik zove se **INFINITIV**.

U rječnicima su glagoli zapisani u infinitivu. On uvijek završava na **-ti** ili **-ći**. Npr. *pisati, učiti, raditi, doći, peći, reći, ući...*

GLAGOLI PO VIDU mogu biti **svršeni** ili **nesvršeni**.

Nesvršeni glagoli izriču dulju, trajnu radnju, a svršeni glagoli izriču već dovršenu ili kratku, trenutnu radnju.

U sljedećim primjerima **vidskih parnjaka** pokušaj procijeniti koji kazuje dulju radnju, a koji kratku ili već dovršenu: *ući – ulaziti, baciti – bacati, dodavati – dodati, pogledati – gledati, pisati – napisati, prepričati – prepričavati, viknuti – vikati, spremati – spremati, otvoriti – otvarati...*

GLAGOLI PO PREDMETU RADNJE mogu biti **prijelazni, neprijelazni** ili **povratni**.

PRIJELAZNIMA se može dodati predmet radnje (riječ u akuzativu), npr. *gledati (film), čitati (knjigu), pisati (pismo)...*

NEPRIJELAZNIMA se ne može dodati riječ u akuzativu na koji radnja prelazi, npr. *sjediti, hodati, ležati, letjeti, ući...*

POVRATNI glagoli imaju u rečenici uza se povratnu zamjenicu *sebe (se)*, npr. *smijati se, bojati se, češljati se...*

Glagoli se mogu mijenjati po osobama ili licima (npr. **ja radim, ti radiš, on/ona radi, mi radimo, vi radite, oni/one rade**), a ta se promjena zove **SPREZANJE** ili **KONJUGACIJA**.

Glagoli se također mijenjaju po vremenima i načinima.

Glagolska vremena su **prezent, perfekt, imperfekt, aorist, pluskvamperfekt, futur prvi i futur drugi**.

Glagolski načini su **imperativ, kondicional prvi i kondicional drugi**. (ne kazuju vrijeme nego zapovijed, želju i slično)

Primjer: glagol *gledati* (nesvršeni) i glagol *pogledati* (svršeni – za aorist i gl. prilog prošli)

	PREZENT	PERFEKT	IMPERFEKT	AORIST	PLUSKVAMPERFEKT
ja	gledam	gledao sam	gledah	pogledah	bio sam gledao / bijah (bjeh) gledao
ti	gledaš	gledao si	gledaše	pogleda	bio si gledao / bijaše (bješe) gledao
on	gleda	gledao je	gledaše	pogleda	bio je gledao / bijaše (bješe) gledao
mi	gledamo	gledali smo	gledasmo	pogledasmo	bili smo gledali / bijasmo (bjesmo) gledali
vi	gledate	gledali ste	gledaste	pogledaste	bili ste gledali / bijaste (bjeste) gledali
oni	gledaju	gledali su	gledahu	pogledaše	bili su gledali / bijahu (bjehu) gledali

	FUTUR I.	FUTUR II.	IMPERATIV	KONDICIONAL I.	KONDICIONAL II.
ja	gledat ću	budem gledao	---	gledao bih	bio bih gledao
ti	gledat ćeš	budeš gledao	gledaj	gledao bi	bio bi gledao
on	gledat će	bude gledao	neka gleda	gledao bi	bio bi gledao
mi	gledat ćemo	budemo gledali	gledajmo	gledali bismo	bili bismo gledali
vi	gledat ćete	budete gledali	gledajte	gledali biste	bili biste gledali
oni	gledat će	budu gledali	neka gledaju	gledali bi	bili bi gledali

Glagoli mogu imati i sljedeće glagolske oblike:

GLAGOLSKI PRIDJEV RADNI ILI AKTIVNI	gledao, gledala, gledalo, gledali, gledale, gledala
GLAGOLSKI PRIDJEV TRPNI ILI PASIVNI	gledan, gledana, gledano, gledani, gledane, gledana
GLAGOLSKE IMENICE	gledanje, spavanje, mišljenje, promatranje

Može se vidjeti da se neki glagolski oblici sastoje od više riječi, a neki od jedne riječi. Kod onih s više riječi upotrijebljen je pomoćni glagol *biti* ili *htjeti* te glavni glagol. Oblike s više riječi nazivamo **složeni glagolski oblici**, a oblike od jedne riječi **jednostavni glagolski oblici**.

Poneka objašnjenja:

Imperfekt se tvori samo od nesvršenih glagola. Za tvorbu imperfekta najbolje je zapamtiti glagol

biti u imperfektu: ***bijah, bijaše, bijaše, bijasmo, bijaste, bijahu***

(svakako ga morate učiti za tvorbu pluskvamperfekta). U njemu su sadržani svi mogući nastavci za imperfekt (podebljani su najčešći nastavci).

Aorist se tvori samo od svršenih glagola. Za tvorbu aorista trebamo znati dvije vrste nastavaka:

1. -oh, -e, -e, -osmo, -oste, -oše

2. -h, -, -, -smo, -ste, -še.

Trebamo pokušati oblikovati prvu osobu/lice jednine pa vidjeti završava li na *-oh*. Ako završava na *-oh*, idu prvi nastavci; ako ne završava na *-oh* (nego na *-ah, -eh, -ih, -uh*), idu drugi nastavci. Primjer: od glagola *doći* prvo lice je *dođoh*. Onda ide ovako: *dođoh, dođe, dođe, dođosmo, dođoste, dođoše*. Od glagola *vidjeti* prvo lice je *vidjeh*. Onda ide ovako: *vidjeh, vidje, vidje, vidjesmo, vidjeste, vidješe*.

Glagolski pridjev radni ili aktivni tvori se (pijevnim) nastavcima: *-o, -la, -lo, -li, -le, -la*. To su nastavci za razlikovanje muškog, ženskog i srednjeg roda te za jedninu i množinu.

Glagolski pridjev trpni ili pasivni zapravo je pravi pridjev koji je nastao izravno od glagola. On zato odgovara na pitanje: *Kakav?* Npr. *pospremiti > pospremljen, razbiti > razbijen, ostaviti > ostavljen, pomaknuti > pomaknut...*

Futur II. u književnome jeziku postoji samo u zavisno složenim surečenicama (uče se u sedmome razredu), npr. *Ako **budete išli** u Zadar, posjetite crkvu sv. Donata.*